

Factsheet stotteren voor voorlichters NFS

Wat is de NFS?

De Nederlandse Federatie Stotteren (NFS) is in 1997 opgericht als een samenwerkingsverband van de Nederlandse Stottervereniging Demosthenes en de Nederlandse Vereniging voor Stottertherapie (NVST). Hierdoor zijn stotteraars, ouders van stotterende kinderen en gespecialiseerde stottertherapeuten in de NFS vertegenwoordigd.

Wat is het doel van de NFS?

De NFS stelt zich ten doel de kennis over stotteren te verruimen en de stotterproblematiek te verminderen. Dit wordt bereikt door projecten te ondersteunen die de kwaliteit verhogen van: preventie van stotteren, behandeling en diagnostiek van stotteren en onderzoek naar de resultaten van stottertherapieën. De NFS is afhankelijk van projectsubsidies, sponsors en donateurs.

Wat is de ISAD of Wereldstotterdag?

De "International Stuttering Awareness Day (ISAD)" vindt jaarlijks plaats op 22 oktober en is bedoeld om bekendheid te geven aan de uitdagingen waar mensen die stotteren voor staan. ISAD is een gezamenlijk streven van mensen die stotteren, hun families en professionals (opvoeders, onderzoekers en artsen) die geïnteresseerd zijn in stotteren. ISAD zorgt voor meer begrip en aandacht voor miljoenen mensen die stotteren.

Wat is stotteren?

Stotteren is niet-vloeiend spreken: een verzameling van hoorbare, soms zichtbare en vaak ook verborgen symptomen, die per situatie kunnen verschillen. De symptomen zijn habitueel (een gewoonte) en te onderscheiden van 'normale' niet-vloeiendheden.

- Hoorbare symptomen kunnen zijn: herhalingen, verlengingen en blokkades.
- Zichtbare symptomen kunnen zijn: meebewegingen in het gezicht of van ledematen; aan spreken gekoppelde 'tics'.
- Verborgen symptomen: spreekangst, stotterangst, vermijden van spreek situaties (sociale angst), minderwaardig voelen, schaamte, depressies. Vooral de verborgen symptomen kunnen leiden tot leerproblemen, minder presteren en psychosociale problematiek.

Mensen die stotteren vormen geen homogene groep. Ieder heeft zijn eigen specifieke verzameling symptomen, die zelfs niet onder alle omstandigheden gelijk zijn, afhankelijk van stressfactoren. Bij elk individu liggen de accenten weer anders.

Wat is de oorzaak van stotteren?

Er is niet één specifieke oorzaak te noemen. Spreken is een ingewikkeld proces van timing en coördinatie van ademhaling en veel spieren en spiertjes, gestuurd door de hersenen. In dit ingewikkelde proces gaat bij iedereen wel eens iets mis, maar bij iemand die stottert is er sprake van een stoornis in de timing en coördinatie van dit proces. Gebrek aan taalvaardigheden en concentratie kunnen eveneens een rol spelen bij het aanleerproces van (afwijkend) spreekgedrag. Er is altijd een aanlegfactor (talent!), die niet

erfelijk hoeft te zijn. Er is meer kans op de ontwikkeling van stotteren als stotteren in de familie voorkomt.

Kan stotteren overgaan?

Bij 5% van de bevolking komt stotteren in de kinderleeftijd voor (incidence), bij 1% (prevalence) ontwikkelt het zich tot een min of meer blijvende stoornis - gevestigd stotteren - van licht tot ernstig. Voor de laatste categorie heeft therapie een tijdelijk of blijvend effect, afhankelijk van vele factoren. Terugval komt bij (ernstig) stotteren veel voor. Bij jonge stotterende kinderen is er binnen de eerste 2 jaar na het ontstaan van het stotteren nog een kans op herstel. Hoe langer het kind stottert, hoe kleiner deze kans wordt. In de praktijk blijkt dat eerder gevolgde therapieën in een latere levensfase hun vruchten kunnen afwerpen, als opnieuw dezelfde of een andere therapie wordt gevolgd.

Hoeveel mensen stotteren er in Nederland?

In Nederland zijn ongeveer 175.000 mensen die stotteren (ongeveer 1 procent). Naar schatting bedraagt het totaal aantal stotterende personen in de Europese Unie ruim 3,4 miljoen.

Waarom stotteren er meer jongens dan meisjes?

Dat is nog steeds niet bekend. Het vermoeden is dat de snellere rijping bij meisjes, met name van taal, spraak en motoriek, hierbij een rol speelt. Daarnaast hebben jongens een grotere kans op overerving van de aanleg voor stotteren. Vroeger dacht men dat misschien opvoeding een rol speelde; van jongens werd mogelijk op taalgebied meer verwacht dan van meisjes. Maar dit lijkt in de huidige tijd toch niet meer aan de orde.

Hoe kunnen mensen het beste reageren op iemand die stottert?

Het meest algemene advies hoe te reageren op een stotteraar is 'gewoon'. Luister naar wat hij zegt, doe niet schichtig. Ga vooral niet luider of breedsprakiger praten. Vraag eventueel aan de stotteraar zelf of hij/ zij aangevuld wil worden. Meestal is dit niet wenselijk.

Is stotteren erfelijk?

Kinderen met een stotterende vader of moeder lopen een grotere kans om te gaan stotteren. Gewoonlijk is die kans 5%, maar als een van de ouders stottert is de kans ongeveer 25%. Dat wil nog niet zeggen, dat als een kind begint te stotteren, het ook zeker blijft stotteren. Vaak verdwijnt stotteren ook weer, door de juiste maatregelen van de ouders, door therapie of gewoon zomaar.

Meer informatie over stotteren?

Kijk op www.stotteren.nl of neem contact op met het Stotter Informatie Centrum via nfs@stotteren.nl of door te bellen met 030 233 33 36.